

Agnieszka Wierzbicka

Jak przekazywać emocje na zajęciach online?

Komunikacja, z jaką stykamy się w e-learningu, jest nieco odmienna od tej, do której jesteśmy przyzwyczajeni podczas tradycyjnie prowadzonych zajęć — wykorzystywane przez nas media (komputer i Internet) w istotny sposób wpływają na jej kształt i warunkują odmienne sposoby prowadzenia rozmowy. Podczas nauki na platformie edukacyjnej pojawiają się z jednej strony charakterystyczne dla Internetu nieformalne „pogaduszki”, z drugiej — wypowiedzi oficjalne, które znamy z zajęć w klasie, czy sali wykładowej. Kiedy zaczynamy rozmawiać na platformie posługujemy się utrwalonym za pomocą pisma tekstem, który staje się próbą oddania spontanicznej rozmowy (podczas czatu), czy też wielowątkowej dyskusji (na forum), prowadzonej na tematy specjalistyczne, związane z określoną dziedziną: ekonomią, informatyką, elektroniką, budownictwem, logistyką, ogrodnictwem, kosmetyką itd. Rozmowa prowadzona na platformie służy nie tylko porozumiewaniu się uczniów z nauczycielem, ale stanowi też ważny element kształcenia zdalnego, bowiem bez dialogu i stałego podtrzymania kontaktu nie jest możliwy skuteczny e-learning.

Kiedy zastanawiamy się, co jest ważne podczas nauki, dochodzimy do wniosku, że niezwykle ważną kwestią są wiążące się z nią pozytywne emocje — strach może wprawdzie spowodować krótkotrwałą poprawę przyswojenia nowych treści, ale długofalowo prowadzi do przewlekłego stresu, a to z pewnością nie sprzyja efektywnemu uczeniu się. Im bardziej entuzjastycznie i optymistycznie podchodzimy do zajęć, tym lepsze i trwalsze są efekty naszych wysiłków. Dlatego tak istotne jest uświadomienie sobie, w jaki sposób ukazywać emocje w sytuacji braku kontaktu twarzą w twarz.

Zwykle emocje odzwierciedlamy za pomocą ekspresji niewerbalnej — ruchami ciała (mimiką, poprzez kontakt wzrokowy, gesty, pozycję ciała czy dotyk.) czy też poprzez dystans, jaki utrzymujemy z rozmówcą w czasie rozmowy. Podczas komunikacji na platformie obie te formy wyrażania emocji nie mogą zaistnieć z powodu braku bezpośredniego kontaktu. Co więc możemy zrobić, by „pokazać” to, co czujemy?

Emocje zapisane w słowach

Skoro porozumiewamy się słowami (werbalnie), to również za ich pośrednictwem możemy powiedzieć o naszych stanach emocjonalnych. Wprawdzie nie jesteśmy na co dzień

przyzwyczajeni do tak częstego mówienia o nich, ale warto tę umiejętność rozwijać. Trzeba też pamiętać, że słowa zapisane, pozbawione informacji przekazanej gestem, mimiką twarzy czy natężeniem głosu mogą być odebrane inaczej, niż było to naszą intencją, stąd bardzo ważne jest, by pisząc na platformie, pamiętać o:

- unikaniu ocen, a trzymaniu się faktów — napisanie komuś w e-mailu czy na forum „jesteś leniwy” nie spowoduje, że osoba ta stanie się pracowita! Lepiej powiedzieć „w tym tygodniu nie widziałem ani jednego Twojego postu na forum, co się stało?”;
- mówieniu o swoich emocjach, które przeżywamy — czy nie lepszy skutek przyniesie powiedzenie „jestem zmartwiony brakiem Twojej pracy domowej” niż „Ty nigdy nie robisz niczego na czas”?
- wyrażaniu swoich oczekiwań — „jeśli nie potrafisz rozwiązać tego zadania, zapytaj się, jak to zrobić”.

Emocje zapisane w emotikonach

Wzmocnieniem słownego wyrażania emocji mogą być używane często w Internecie i komunikacji elektronicznej emotikony — to symboliczne, zapisane za pomocą znaków tekstowych wyrazy nastroju. Dodane do jakiegoś komunikatu pomagają odszyfrować nam intencje osoby piszącej i ocieplają rozmowę, np. „wprawdzie Twoja wypowiedź nie wyczerpała naszego tematu, ale stała się ważnym głosem w dyskusji o inflacji — gratuluję świetnego przykładu :-)!”. Emotikony pomagają także w podkreśleniu naszego przyjaznego nastawienia wobec osoby, do której piszemy — warto zwrócić uwagę, że na znak graficzny reagujemy szybciej, niż na komunikat wyrażony kilkoma zdaniem. Należy jednak pamiętać, by używać emotikon zgodnie z ich znaczeniem, bowiem sformułowanie „Świetnie zrobiony projekt ;-)” może spowodować, że uczeń nie będzie pewny, czy rzeczywiście jego praca została wykonana perfekcyjnie.

Emocje „uchwycone” w pisowni

Kolejnym sposobem oddania emocji w komunikacji na platformie jest modyfikowanie znaczenia:

- znaków interpunkcyjnych, np. poprzez ich zwielokrotnienie „odpowiecie na moje pytanie????!!!!????”, co wywołać ma wrażenie natężenia głosu podczas mówienia;
- zwielokrotnienie liter, np. „Nieeeeeeeee potraaaaaaaaafię”, co stanowi graficzny ekwiwalent przedłużenia dźwięku w okrzyku;

- stosowanie wielkich liter w zapisie słów, np. „PROSZĘ PRZECZYTAĆ TEN FRAGMENT!” — taki zapis oznacza krzyk.

Warto podkreślić, że tego rodzaju zapisy emocji należy stosować z umiarem, pamiętając o tym, że używa się ich w wyjątkowych przypadkach i zwykle w rozmowach nieformalnych.

Pamiętajmy, że zajęcia w formule e-learningowej nie powinny być wolne od emocji. Dobrze wyrażone i umiejętnie wykorzystane mogą pomóc w kształceniu i zmotywować do wyjątkowej pracy!